

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

56. Reprobantur aliquæ opiniones circa recitationem Horarum Canonicarum.
Primo, an Regulares satisfaciunt præcepto recitandi Horas Canonicas,, si
illas tantum mentaliter dicant? Ex quo infertur, quid ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

lib. 2. qui alios adducit Doctores, sic enim dicit, *Algunos Autores modernos calumnian sin...*

tur S. Thomas eiusdem esse sententia, cum 2. 2. quast. 88. art. 12. ait, *Quod vocalis oratio non sit...*

Sup. hoc supra in Ref. 5. §. 1. & in Ref. 16. lege doctrinam §. Non defnam, & signatèr quavis eufim infra in Ref. 80. §. Notario.

RESOL. LVI.

Reprobantur aliqua opiniones circa recitationem Horarum Canonicarum. Primo, an Regulares satisfaciunt precepto recitandi Horas Canonicas, si illas tantum mentaliter dicant?

Regulares Sacris ordinibus minimè initiati teneantur privatim soluere Horas Canonicas, nam de reliquis Regularibus (si Fratres Minores excipias) non est certum, quod illo vinculo ligentur; nam omnia argumenta, quæ adducuntur ad illud onus Regularibus imponendum, parum, aut nihil penitus probant, & consuetudo, quæ est vnum ex præcipuis non admittitur à multis, vt à Caiet. in summa versio. Hora §. 1. Medina quast. 7. de orat. sub finem ab Aragon 21. quast. 83. art. 12. dub. 4. & à Villalobos, qui in 1. parti. summa tract. 24. difficult. 9. asserit se plures antiquos, & graves diuersorum Ordinum Regulares de hac materia interrogasse, nihilque certè asserere potuisse. Qui autem in dubio vellent obligare ad huiusmodi onus Regulares, contra Ius faceret, quod vult, vt melior sit pars possidentis.

Sup. hoc infra §. Ad id huius Ref. & latissime supra à Resol. 12. vique ad Ref. 18. inclusue & in hac vlt. & in eius vlt. & in aliis eorum primarum annotationum.

Patet Bruno Chassaing de priuileg. Regular. part. 2. tract. 8. cap. 4. propos. 5. loquens de quodam priuilegio Leonis Decimi sic ait; Verumtamen quæuis hoc priuilegium magnum sit, potest tamen aliquo modo dici non esse priuilegium, sed tantummodo communis explicationem. Ratio est, quia præceptum de recitando officio, est tantum de illo dicendo; sed ille qui mente dicit, verè dicit officium; verba enim mentalia sunt verba verissima; alioquin si illa Dei non esset Verbum Patris: & certè vide-

3. Obligari Regulares sub mortali si ex sua absentia nouerint Chorum pati, & tunc credit illum pati, si in eo cantu plano cantatur, dum non adsunt saltem quatuor, si verò cantu firmo recitantur, vt in Choro Recollectorum, & Capucinatorum, dum etiam tot Regulares non interfunt, nisi quis dixerit eum munerum sufficere; qui ad recitationem priuatam alternatim faciendam sufficiens est, cumque ad hanc faciendam duo sufficiant, videtur illum numerum dumtaxat necessarium; nam hæc recitatio Horarum per dictos Regulares practicata, non est propriè cantus ordinatus ad populum conuocandum vt interis, qui est præcipuus finis institutionis Chori sed tantum recitatio alta, firma, & clara voce facta, esset tamen peccatum maiori numero non accedente ad Chorum, si inde scandali occasionem secularis, aut Regulares assumerent, quod per sepe ex huiusmodi absentis sine causa à

Sup. hoc supra in Ref. 29. §. vlt. ante medium, vers. Hinc.

Regularibus factis proculdubio oriri in maioribus Conuentibus certum est; si verbi gratia ex numero viginti Regularium in illis commorantium, adfint duntaxat quatuor, & ex duodenario, duo; crediderim tamen hunc numerum sufficere posse etiam absque scandalo, si reliqui Regulares confessionibus audiendis, & prædicationibus faciendis, aut similibus bonis operibus incumbant. Et quidem hæc omnia possit quis cantui nostræ Religionis Clericorum Regularium applicare. Et tandem quartò asserit, Recollectos, Capucinos, & alios huiusmodi, qui horis, cantui quem vocant firmo, canendis non incumbunt, possit in Choro anticipare, & postponere illas extra illud tempus, quod ab Ecclesia præscriptum est, quia ratio obligationis illas alta voce, & statutis horis recitandi, videlicet (vt populus conveniat, & moueatur ad laudandum Deum) in illis deficit, cum cantus ille firmus parum, aut nullatenus ad hoc moueat; ac propterea non solet populus ad eorum Ecclesias conuenire, quo circa sic Caiet. *verb. Hora. cap. 4.* tenuit absolute, quod illa anticipatio, & postpositio erat tantum venialis, nisi fieret habitualiter, a fortiori assereret nullum esse in huiusmodi Ordinibus, in quibus cantu firmo non canitur; posse autem Prælatum, quando occurrit causa, anticipare, & postponere certum est. Et hæc omnia, vt dixi, docet Brunus, *ubi supra*, quæ quidem sparsim in meis operibus inuenies reiecta, & nunc illa iterum reiciio.

Sup. hæc in Resolutionibus not. primæ huius Resol.

4. Et quidem priuilegium illud Leonis non permittere, vt Regulares possint persolvere totum Officium mentaliter, ego satis improbaui contra Santorium alibi, & Emanuel Sa, quem adducit Brunus, correctus fuit à Magistro Sacri Palatii in impressione Romana. Sed quod magis displicet, est illud quod asserit Pater Bruno dictum Priuilegium esse declaratum iuris, nam certum est horas Canonicas de iure non mentaliter, sed voce recitandas esse, vt definitum fuit in Concilio Basileensi *sess. 21. §. 2.* & tenent Doctores communiter. Ratio potest esse, quia vox excitat magis nostrum affectum ad Deum, & etiam prouocat aliorum affectus, quod oratio mentalis non facit: & facilius est ore, quam mente tantum orare, & ita docet Escobar à Corro *de Hor. Canon. quæst. 4. num. 73.* Fault. *quæst. 156.* & Doctores communiter. Ita Suarez *de Hor. Canon. Sanchez in opus. lib. 7. cap. 2. dub. 8. num. 4.* Baldellus *ubi infra*, tenent sententiam Brunii, esse practicè improbableem; neque esse dandam occasionem introducendi nouos ritus in Ecclesia; & idèd horas Canonicas verè esse dicendas vocaliter, & per voces verè formatas, & distinctas per instrumenta; & organa vocis, siue illæ sint tam claræ, & tam altæ, vt possint audiri saltem ab ipso orante; siue non: idque expressè asserit etiam Caietanus *2. 2. quæst. 83. art. 12.* vbi ait, ad orationem communem, quales sunt Horæ Canonicæ, necessario requiritur vt sit vocalis: Et apertè colligitur etiam ex Concilio Basileensi vbi dicitur, quod siue soli siue associati recitent Diurnum, nocturnumque Officium reuerenter, verbisque distinctis debent peragere. Vnde ex his contra ea, quæ docuit Brunus asserit Baldellus in *Theol. Moral. tom. 2. lib. 3. disp. 35. n. 16.* quod concessio illa Leonis X. pro Fratribus Minoribus verè fuit priuilegium: neque possunt illo vti, qui tali priuilegio non participant, vt certe hoc tempore nulli participant; cum omnia priuilegia vitæ vocis oraculo, & non per Bullas concessa, sint reuocata per Gregorium XV. de anno 1622. & per Vrbannum VIII. de anno 1635. Et absolute qui hoc tempore recitaret Officium solum mentaliter, suæ obligationi non satisfaceret, vt notat Sanchez *lib. 7. consil. cap. 2. dub. 8. cit. num. 3.* & Beja *pari. 1. casu 55. cit. §. Ex his*, colligunt Doctores, & alij communiter

apud ipsum: quod idem etiam est de Rosario, de Palmis Pœnitentialibus, & de similibus, ad quæ aliquis potest teneri ex voto, vel ex pœnitentiâ Sacramentali; quæ similiter non possunt persolui solum mentaliter, cum debeant accipi, huiusmodi obligationes ad instar præcepti Ecclesiastici, vt notat idem Sanchez *lib. 4. in Decal. 11. num. 36.* quanquam qui ad illa tenetur ex voto, licet possit huiusmodi orationes vocaliter persoluendas mentaliter dicere, si id existimaret sibi melius, siuæque salutis magis expediens, vt communiter dicitur in materia de voti commutatione, & subdit Sanchez *num. 36. cit.*

5. Ad id verò, quod asserit Bruno, Religiosos in Sacris non constitutos esse in dubium, an excludantur ab onere persoluedi Horas Canonicas. Respondedo hoc esse certum, & contrarium asserere, libertatem eos videlicet à præcepto Horarum Canonicarum, est opinio contra communem Doctorem, quos plenè manu adducit doctissimus Pater Bardi in *select. lib. 8. quæst. 1. §. 2.* vbi post illorum Catalogum sic asserit: Hi sunt Auctores, qui hanc sententiam defendentes, eam reddunt non solum probabiliorè oppositam, vt eorum etiam moraliter certam, ita vt alia in praxi rita minime strentenda: proinde immeritò noster Sanchez eam dixit non esse probabilem: & Alcanius Tamburinus inquit ab omnibus esse reiectam, vt pote præ contrariam, & rationi dissonam: Et vterius alij procedentes, illam temerariam appellauerunt. Sic Reginaldus, & Pellizzarius *locis citatis.* Hucvique Bardi, qui solitas rationes ad hanc confirmandam sententiam adducit; quam etiam tenet Marcellinus de S. Benedicto in *Compend. priuileg. Congregationis Fulensis verb. Hora Canonice §. 11. in Scholio.*

6. Et tandem ad id, quod asserit Bruno, non pati Chorum, si duo ibi tantum assistant; Respondedo, præ ad Chorum non existere tantum cum duobus, sed ad minus quatuor, vel tres necessarios esse, vt fert communis sententia, ita Macigni *de Hor. Canon. cap. 36. n. 24. & alij.*

7. Nota hic etiam eundem Brunum *part. 2. tract. 8. cap. 1. prepos. in fine*, extendere hoc priuilegium ad Millam, ita vt possint Regulares, quæ dicenda sunt vocaliter, dicere mentaliter, seclusis verbis consecrationis. Sed hæc opinio est proflus eliminanda.

RESOL. LVII.

An qui recitat solus omnes Psalmos, & postea vocat socium, & ab illo auscultat nouem Lectiones, satisfaciatur præcepto?

Idem est, si quis recitat medietatem Matutini, & aliam medietatem audit à socio, vel si recitet integrum Matutinum, & Landes, & postea audiat Horas, & reliqua à socio.

Et quid, si duo Religiosi simul recitent Psalmos Matutini alternatim, & postea nouem Lectiones omnes illius audiunt à tertio vocato ad hunc effectum, quia si tres Religiosi simul Officium recitant, tres vocali Choros efficietes, Doctores communiter negant hoc posse fieri?

Et quid est dicendum, si in Choro recitentur omnes nouem Lectiones Matutini ab his, qui aliquando nulla modo cantum Psalmos, an reliqui in recessibus Choro, qui recitant Psalmos, dici possent non satisfacere suæ obligationi?

Et quid, si in recitatione Vesperarum vnus recitat vni Psalmum integrum, & alius alium? Ex p. 9. n. 7. & Milc. 2. Ref. 38.

§. 1. Affirmati